

Patologie příštítných tělísek

Dva nosné problémy

- hyperplázie
- nádory – adenom a karcinom

Hyperparathyreoidismus

Primární

- nadprodukce parathormonu pro vnitřní abnormitu 1 a více tělísek
- sérové kalcium zvýšeno
- fosfáty sníženy
- hyperkalciurie častá

Příčiny

Adenom 85%

Karcinom 1%

Primární hyperplázie 14%

sporadická

MEN 1 - HPP velmi častá, první manifestace

MEN 2 – HPP u 20% - 30%, mírná a často asymptomatická

familiální izolovaná hyperparthyreóza

familiální hypokalciurická hyperkalcémie

familiální hyperkalciurická hyperkalcémie

Vzácně ektopická produkce parathormononu – karcinom ledviny ze světlých buněk

Hyperparathyreoidismus

Sekundární

- kompenzatorní hyperplázie tělísek pro snížené sérové kalcium
- ev. při tkáňové resistenci na parathormon
dosáhne obvykle normokalcémie

Příčiny

chronické renální selhání – *nejčastěji*

malabsorpce

deficit vitamínu D

renální tubulární acidóza

Hyperparathyreoidismus

Terciální

- autonomní hyperfunkce příštítných tělísek
nasedající na sekundární hyperparathyreoidismus

Příčiny stejné jako u sekundární poruchy

chronické renální selhání – *nejčastěji*

malabsorpce

deficit vitamínu D

renální tubulární acidóza

Hyperparathyreoidismus

Následky

- metastatické zvrápenění
 - pemzová plíce
 - nefrokalcinóza
 - chondrokalcinóza
 - postižení tepen
- hnědé nádory kostí (von Recklinghausenova choroba)
- peptické vředy
- klinicky
 - únava
 - slabost
 - změny chování

Hlavní syndromy sdružené s hyperparathyroidismem (HRPT)

MEN1	MEN2	Syndrom HRPT a nádory čelistí
Štítná žláza folikulární adenom	medulární karcinom	<i>sine</i>
Nadledviny uzlíky bez hyperfunkce adenomy s hyperfunkcí	feochromocytom <i>sine</i>	<i>sine</i>
Pankreas nádory z ostrůvků	<i>sine</i>	<i>sine</i>
Adenohypofýza adenomy	<i>sine</i>	<i>sine</i>
Jiné karcinoidy thymu, bronchů	lichen amyloidosus	fibrooseální léze čelistí ledviny – cysty, hamartomy, ca
Porucha autosom. dom. zárodečná linie gen <i>MEN-1</i> na 11q13	autosom. dom. zárodečná linie gen <i>RET</i> na 10q11	autosom. dom. zárodečná linie gen <i>HRPT-2</i> na 1q25-31